

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, právne zastúpeného: advokátskou kanceláriou F., proti povinnému: **J.**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5Er/108/2008, o **vymoženie príslušenstva**, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 26. júla 2012 č. k. 23CoE/209/2012-46, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 26. júla 2012 č. k. 23CoE/209/2012-46 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi dňa 22. 11. 2005 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie príslušenstva k pohľadávke, a to na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice uloženej v Zbierke listín pod číslom N 2885/2005, NZ 29094/2005, ktorú vyhotovil notár J. dňa 25. 06. 2005. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Trenčín o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Trenčín poverením č. 5304 *005614 zo dňa 04. 03. 2009.

Okresný súd Trenčín uznesením z 18. 04. 2012 č. k. 5Er/108/2008-30 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a následne zastavil. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom, z ktorého dôvodu exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku zastavil.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, napadnutým uznesením z 26. júla 2012 č. k. 23CoE/209/2012-46 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení uviedol, že vyhlásenie povinného o uznaní právneho záväzku a súhlase s vykonateľnosťou obsiahnuté v notárskej zápisnici, ktorá mala byť exekučným titulom v danej veci bolo za povinného vykonané M., ktorého plná moc bola udelená povinným v zmluve o úvere č. 3370152 zo dňa 15. 12. 2003. Uvedená zmluva bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorého obsah povinný nemohol ovplyvniť, z čoho je zrejmé, že samotného splnomocnenca si nevybral slobodným výberom na základe vlastného uváženia, ale tento bol vopred určený oprávneným. Odvolací súd uviedol, že zástupca povinného v skutočnosti v danej veci nehájil jeho záujmy v súvislosti s návratnosťou úveru do budúcnosti, ale hájil predovšetkým záujmy oprávneného ako veriteľa. Záujmy takto určeného splnomocnenca sú v rozpore so záujmami povinného v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka a každý jeho právny úkon urobený za povinného, teda aj vyhlásenie obsiahnuté v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, je absolútne neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a notárska zápisnica zo dňa 25. 06. 2005 preto nie je podľa odvolacieho súdu spôsobilým exekučným titulom.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku dodal, že vydanie poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi nie je dôvodom, ktorý by súdu prvého stupňa nedovoľoval opätovne preskúmať exekučný titul pre jeho súlad so zákonom. Preto neobstojí ani námietka oprávneného, podľa ktorého súd prvého stupňa vydal pre súdneho exekútora poverenie na vykonanie exekúcie, čím už raz posudzoval vec, o ktorej právoplatne rozhodol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd uznesenie súdu prvého aj druhého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodnosť dovolania odvodil z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. a/ O. s. p., že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

v spojení s § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Ďalej svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. 03. 2012 sp. zn. I. ÚS 120/2012 v súvislosti s argumentáciou oprávneného týkajúcou sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Poukázal na zákon č. 384/2008 Z. z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý bol doplnený o nové ustanovenie § 41 ods. 3, v zmysle ktorého sa na notárske zápisnice vyhotovené pred 15. 10. 2008 tento zákon, resp. novelizované ustanovenie nevzťahuje. To znamená, že zákon umožňoval a aproboval notársku zápisnicu, ktorá vznikla z právneho úkonu, predmetom ktorého bolo poskytnutie peňažných prostriedkov a umožňoval jej exekúciu.

Ďalej uviedol, že ustanovenie zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice, aby v jeho mene uznala dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva, nemôže byť neprijateľnou podmienkou. Povinný na seba neprevzal žiadne nové povinnosti, či záväzky, oprávnenému nevznikli žiadne nové práva či výhody. Udelením plnomocenstva povinný dobrovoľne preniesol na tretiu osobu oprávnenie uznať dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Touto treťou osobou nie je oprávnený, a preto toto plnomocenstvo nemohlo spôsobiť pre oprávneného nepomernú výhodu. Navyše povinný mohol plnomocenstvo v zmysle § 33b ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka kedykoľvek odvolať. Podľa dovolateľa exekučný súd by mal vo svojom rozhodnutí uviesť, na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a pod akú neprijateľnú podmienku ju subsumuje podľa § 53 ods. 4 písm. a/ až písm. r/ Občianskeho zákonníka.

Ďalej mal dovolateľ za to, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil s ohľadom na jeho právnu kvalifikáciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, ustanovenia právnych predpisov EÚ a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Predovšetkým sa nevysporiadal s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS a nezdôvodnil, prečo považuje za neprijateľnú podmienku splnomocnenie ako jednostranný právny úkon, ktorým

dlžník dobrovoľne splnomocnil fyzickú osobu na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Podľa dovolateľa exekučný súd vo svojom rozhodnutí neuviedol na základe čoho zistil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Podľa názoru dovolateľa je v danom prípade nutné požiadať Súdny dvor Európskej únie o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“. Poukázal na nález Ústavného súdu SR z 12. 04. 2012 sp. zn. IV. ÚS 95/2012. Uviedol, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť komplexne posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho únieového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

Taktiež navrhol, aby súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré v dovolaní bližšie špecifikoval. Napokon navrhol, aby dovolací súd podľa § 243 O. s. p. rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu.

Povinný ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109

ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovolaním nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. procesne prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a so zreteľom na povinnosť dovolacieho súdu vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O. s. p. sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia oprávneného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd o procesnom návrhu účastníka nerozhodol.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnený vo svojom odvolaní (č. 1. 36 spisu) podanom proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa tiež navrhol, aby v prípade, ak sa všeobecný súd nestotožní s ústavne súladnou interpretáciou ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. konanie prerušil a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh o súlade ust. § 44 ods. 2 veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok.

Z obsahu spisu dovolací súd tiež zistil, že odvolací súd o tomto procesnom návrhu oprávneného na prerušenie konania nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré sa s návrhom na prerušenie konania nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Zistená vada konania súčasne zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd rozhodne aj o podanom procesnom návrhu oprávneného na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. na č. l. 54 spisu.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, nezaoberal sa Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 20. marca 2014

JUDr. Beáta Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová